

SŁOWO WSTĘPNE

Trzeci tom kwartalnika „Łódzkich Studiów Teologicznych” 2022 r. podejmuje temat: MEDIA – POLITYKA – RELIGIA. Stanowi kontynuację tomów 29(2020)3 i 31(2022)2. W głównej jego części czytelnik odnajdzie pięć rozpraw autorstwa absolwentów kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz tekst autorstwa ks. dr Mariusza Chrostowskiego, doktoranta na Wydziale Pedagogiczno-Filozoficznym Katolickiego Uniwersytetu Eichstätt-Ingolstadt. Publikacje te sytuują się w dyscyplinach nauk społecznych (pedagogika, nauki o komunikacji społecznej i mediach). Druga część tomu, *Varia*, zawiera teksty, które można przyporządkować do następujących dyscyplin naukowych: prawo kanoniczne, teologia (liturgika, teologia dogmatyczna), literaturoznawstwo. Zeszyt kończy recenzja tomu wierszy s. Urszuli Michalak *Wolanie trzciny nadłamanej*, którą przygotował ks. Kazimierz Wójtowicz.

Książd Mariusz Chrostowski w publikacji „*Nieobecny dyskurs*”: *o potencjale politycznym edukacji religijnej w Polsce* podejmuje zagadnienie „zwrotu politycznego”, które w jego opinii należy uznać – w pewnym sensie – za „nieobecny dyskurs” w ramach refleksji religijno-pedagogicznej w Polsce. Duchowny dowodzi, że jedynym z wiodących zadań Kościoła katolickiego, a tym samym i edukacji religijnej w polskich szkołach, jest takie kształtowanie ludzi wierzących, aby byli nie tylko dobrymi chrześcijanami, ale także obywatelami, świadomymi swoich praw i obowiązków. Zdaniem ks. Chrostowskiego, lekcje religii mogą z powodzeniem pomóc w realizacji powyższego postulat.

Piotr Podleś w artykule *Wizerunek rapera Adama Ostrowskiego na platformie YouTube* prezentuje wyniki badań nad wizerunkiem medialnym polskiego rapera, znanego również jako (O.S.T.R.), na platformie YouTube. Analizie zostały poddane m.in. nagrania, wywiady i relacje z koncertów muzyka. Udowodniono, że platforma YouTube stanowi kluczowe narzędzie w komunikacji z fanami i kreowania wizerunku medialnego.

Artykuł Natalii Płońskiej *Retoryka Wojciecha Cejrowskiego w przestrzeni internetu. Analiza wpisów na Facebooku, blogu i wypowiedzi na kanale YouTube* jest próbą odpowiedzi na pytanie, czy podróżnik używa retoryki w publikowanych treściach i czym się ona charakteryzuje. Autorka analizuje wypowiedzi i wpisy Cejrowskiego, zamieszczone na Facebooku, blogu i kanale YouTube. Wykazano, że retoryka sławnego podróżnika opiera się głównie na emocjach. Zazwyczaj jej zadaniem nie jest bawić, ale pouczać lub osądzać. W tekstach i wystąpieniach Cejrowski

najchętniej posługuje się metaforami, synekdochami, hiperbolami, pytaniami retorycznymi oraz wykrzyknieniami, a swoją argumentację opiera przeważnie na toposach i obrazowych przykładach wymyślonych przez siebie.

Z kolei głównym celem artykułu autorstwa Martyny Ryńskiej *Wizerunek Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego wśród użytkowników Facebooka (2017–2020). Raport z badania sondażowego* była weryfikacja, czy Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe dba o swój wizerunek i odpowiednią komunikację z odbiorcami na Facebooku? Przedmiotem badań stała się analiza treści, które TOPR publikuje na swoim profilu, ich częstotliwość, zasięg i odbiór.

Hubert Szczypek w artykule *Informacja czy agitacja? Wizerunek Andrzeja Dudy w portalu Tvp.info przed I turą wyborów prezydenckich* z powodzeniem dokonał analizy wizerunku Andrzeja Dudy w portalu Tvp.info przed I turą wyborów prezydenckich w 2020 r. Autor odwołał się do teorii wywierania wpływu społecznego, sformułowanej przez Roberta Cialdiniego, która stanowi, że ludzie w niektórych sytuacjach postępują w sposób uproszczony i automatycznie reagują na określony bodziec. W poddanych analizie treści tekstach stwierdzono wystąpienie jednego przykładu reguły zaangażowania i konsekwencji. Ani razu w analizowanych tekstach nie wystąpiły reguły lubienia i sympatii oraz niedostępności. W siedmiu z przebadanych publikacjach nie stwierdzono obecności żadnej z reguł wywierania wpływu społecznego. W zdecydowanej większości tekstów, w których stwierdzono występowanie reguł wywierania wpływu społecznego zaobserwowano agitację na rzecz ubiegającego się o reelekcję prezydenta. Tylko w jednym przypadku odnosiła się ona do innego kandydata.

Adriana Zadruska podjęła udaną próbę przedstawienia wpływu postmodernizmu na wizerunek superbohaterów w kulturze masowej. W artykule *Superbohater jako produkt postmodernizmu w koncepcji Umberto Eco – kilka uwag do dyskusji* przedstawiono najważniejsze cechy postmodernizmu, a także najpopularniejszych postaci ze świata komiksu tego okresu, omówiono ich wpływ na mentalność odbiorcy XX i XXI w., jak również poruszono ważny dla kontekstu temat symulaków kreujących świat bohaterów. Tekst oparty jest zasadniczo na twórczości włoskiego pisarza Umberto Eco, uważanego za jednego z najważniejszych autorów poruszających temat postmodernizmu.

Ksiądz dr hab. Jerzy Adamczyk w artykule *Formacja dziewic konsekrowanych. Aspekt kanoniczny* podjął zagadnienie formacji dziewic konsekrowanych w aspekcie kanonicznym. W pierwszej części tekstu przedstawiono kwalifikacje i przymioty kandydatek do *ordo virginum*. W części drugiej przedstawiono formację początkową do obrzędu konsekracji, natomiast część trzecia została poświęcona formacji stałej dziewic konsekrowanych.

Natalia Domka w artykule *Perykopa o Symeonie (Łk 2, 25–35) w świetle teologii Łukaszowej* dokonała analizy tematycznej i morfologiczno-syntaktycznej perykopy Łk 2, 25–35, będącej częścią opowiadania o ofiarowaniu Jezusa w świątyni (Łk 2, 21–40). Badania umożliwiły dostrzec związek literacki i teologiczny Łukaszowej Ewangelii dzieciństwa z innymi tekstami Dzieła Łukasowego (Łk–Dz).

W artykule *Reportaż telewizyjny w służbie dziennikarstwa poszukującego prawdy o człowieku i świecie* dr Bogumiła Fiołek-Lubczyńska zwraca uwagę na cechy tzw. dziennikarstwa opisującego. W opinii autorki *narrative journalism* przywołuje cechy gatunkowe reportażu. Autorka z Uniwersytetu Łódzkiego zwraca uwagę na zasadność traktowania reportażu telewizyjnego jako przekazu, który próbuje przybliżyć widzowi prawdę o człowieku i świecie.

Artykuł dra Dawida Mielnika *Is the traditional Good Friday oration for the Jewish people factually hurtful? Attempting to offer an apology for "pro perfidis Judaeis"* stanowi próbę obrony tradycyjnej wielkopiątkowej modlitwy za Żydów. Cel pracy zrealizowano dzięki analizie kluczowych fragmentów tej oracji oraz zestawieniu ich z żydowską modlitwą *Birkat ha-Minim*.

Szymon Wandzel w artykule *Maryja przeciw złu w przekazie św. Ludwika Marii Grignion de Montfort* podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie, czy według francuskiego duchownego i tercjarza dominikańskiego, Maryja ma moc nad demonami i złem oraz czy może chronić przed nim ludzi. Święty Ludwik przedstawia Maryję jako Waleczną Hetmankę, stawiającą opór Złemu oraz broniącą lud chrześcijański. Przez swoją żywą wiarę, więź z Kościołem oraz macierzyńską misję, Alma Mater bierze czynny udział również w dziele zabawienia i wspiera tych, którzy podejmują walkę ze złem. Autor zauważa, że rola Maryi w walce ze złem i pomoc ludzkości jest czynna. Maryja jest w ciągłej gotowości pomagania swoim dzieciom.

Ksiądz Rafał Wasielewski w artykule *Niedzielną Eucharystia, jej znaczenie w historii i we wspólnocie Kościoła* podejmuje temat sakramentu Eucharystii w perspektywie niedzieli, gdyż to ten sakrament jest źródłem całego życia chrześcijańskiego, a Kościół żyje dzięki Eucharystii. W publikacji przedstawiono w pewnym zarysie historię oraz teologię Mszy świętej celebrowanej w niedzielę, jak również ukazano wartość niedzieli dla Ludu Bożego.

W niniejszej edycji łódzkiego kwartalnika naukowego publikacje mają różnorodny charakter, m.in. konceptualny, przeglądowy i empiryczny. Kolegium redakcyjne „Łódzkich Studiów Teologicznych” wyraża nadzieję, że lektura tekstów tomu 31(2022)3 będzie stanowić ważny przyczynek do dyskusji w obszarze relacji mediów, polityki i religii.

Redaktor naukowy

ks. dr hab. Rafał Leśniczak

*Katedra Komunikacji Społecznej, Public Relations i Nowych Mediów
Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW*